

แนะนำหนังสือ

หนังสือแปลเรื่อง ราชอาณาจักรสยาม ณ พระราชวังฟงแตนโบล

คณะทูตสยาม ๒๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๖๑

LE SIAM À FONTAINEBLEAU

L'AMBASSADE DU 30 JUIN 1861

นิชิตา บุญข้า

มหาวิทยาลัยบูรพา

การเจริญสัมพันธไมตรีด้านการทูตระหว่างประเทศไทยและประเทศฝรั่งเศสมีมาตั้งแต่สมัยกรุงศรีอยุธยาในรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชแห่งกรุงสยามและพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ แห่งประเทศฝรั่งเศส แต่หลังจากสิ้นรัชสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราช ความสัมพันธ์ด้านการทูตของทั้งสองประเทศก็หยุดชะงักไปช่วงเวลาหนึ่ง ต่อมาพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ ๔ แห่งกรุงรัตนโกสินทร์ทรงแต่งตั้งคณะทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศสอีกครั้ง ซึ่งตรงกับรัชสมัยจักรพรรดินโปเลียนที่ ๓ แห่งฝรั่งเศส

สำหรับผู้สนใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ด้านความสัมพันธ์ทางการทูตระหว่างไทยกับฝรั่งเศส โดยเฉพาะในช่วงรัชสมัยพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวและจักรพรรดินโปเลียนที่ ๓ นั้น หนังสือแปลของผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ปริดี พิศภูมิวิธิ อาจารย์ประจำสาขาวิชาภาษาฝรั่งเศส ผู้เชี่ยวชาญด้านประวัติศาสตร์ความสัมพันธ์ฝรั่งเศส-ไทย เรื่อง **ราชอาณาจักรสยาม ณ พระราชวังฟงแตนโบล คณะทูตสยาม ๒๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๖๑** ที่แปลมาจากหนังสือภาษาฝรั่งเศสของบรรณาธิการนามว่า ซาวิเยร์ ซัลมง (Xavier SALMON) เรื่อง *LE SIAM À FONTAINEBLEAU L'AMBASSADE DU 27 JUIN 1861* นับเป็นหนังสือที่น่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง

หนังสือแปลเล่มนี้มีจำนวน ๑๔๖ หน้า จัดพิมพ์ตามรูปแบบต้นฉบับภาษาฝรั่งเศส กล่าวคือ ปกหน้าเป็นภาพที่คณะราชทูตสยามกำลังถวายพระราชสาส์นแด่จักรพรรดินโปเลียนที่ ๓ ส่วนชื่อเรื่องชื่อผู้แต่ง รวมถึงชื่อผู้แปล (ในฉบับภาษาไทย) นั้นพิมพ์ด้วยตัวอักษรสีทอง ภายในเล่มมีการจัดรูปหน้าและพิมพ์สีสวยงามลงบนกระดาษอาร์ตอย่างดีตามต้นฉบับ นอกจากภาพประกอบที่สวยงามแล้ว เนื้อหาภายในเล่มประกอบด้วยพระราชประวัติ พระราชกรณียกิจ และพระบรมราชโองการของพระบาทสมเด็จพระจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวที่ทรงแต่งตั้งคณะทูตไปเจริญสัมพันธไมตรีกับฝรั่งเศสในสมัยจักรพรรดินโปเลียนที่ ๓ และจักรพรรดินีเออเดนี ภารกิจของคณะราชทูต นับตั้งแต่การเตรียมความพร้อมแต่งตั้งคณะทูตของราชสำนักสยามที่จะเดินทางไปยังฝรั่งเศส การต้อนรับคณะราชทูตของราชสำนักฝรั่งเศส พระราชพิธีการเข้าเฝ้าและถวายพระราชสาส์นแด่จักรพรรดิ จักรพรรดินี และพระบรมวงศานุวงศ์แห่งฝรั่งเศส ณ พระราชวังฟงแตนโบล ที่สร้างความแปลกตาให้บรรดาข้าราชการและขุนนางฝรั่งเศสที่เข้าร่วมพระราชพิธีในครั้งนี้เป็นอย่างยิ่ง จากนั้นยังกล่าวถึงการเดินทางไปเยี่ยมชมสถานที่ต่าง ๆ ในฝรั่งเศสของคณะราชทูต มุมมองของชาวฝรั่งเศสที่มีต่อคณะทูตและวัฒนธรรมของสยาม โดยเฉพาะ

อย่างยิ่ง ในพระราชพิธีถวายพระราชสาส์นและเครื่องราชบรรณาการ และความรู้สึกของคณะราชทูตที่มีต่อประเทศฝรั่งเศสและชาวฝรั่งเศส นอกจากนี้ ยังกล่าวย้อนไปถึงความสัมพันธ์ด้านการทูตในสมัยสมเด็จพระนารายณ์มหาราชและพระเจ้าหลุยส์ที่ ๑๔ ด้วยเช่นกัน

ส่วนสำคัญและน่าสนใจเป็นอย่างยิ่งของหนังสือเล่มนี้คือ ภาพห้องต่าง ๆ ในพระราชวังฟงแตนโบล และภาพเครื่องราชบรรณาการจากสยามจำนวนมากที่ถูกจัดเก็บไว้ที่นั่นพร้อมคำอธิบายภาพอย่างละเอียด ซึ่งเครื่องราชบรรณาการเหล่านี้ได้แสดงออกถึงเอกลักษณ์ของสยามได้เป็นอย่างดี

เนื่องจากเรื่องราวดังกล่าวเกี่ยวข้องกับพระราชสำนักของสองประเทศ เนื้อหาส่วนมากจึงเป็นคำราชาศัพท์ โดยเฉพาะเรื่องของเครื่องราชบรรณาการ ทั้งนี้ ผู้อ่านสามารถเข้าใจได้โดยการศึกษาภาพประกอบและคำอธิบายซึ่งเป็นบัญชีรายการภายในเล่มไปพร้อม ๆ กัน

กล่าวได้ว่าหนังสือที่มีเนื้อหาที่น่าสนใจและรูปเล่มสวยงามชวนให้อ่านอย่าง **ราชอาณาจักรสยาม ณ พระราชวังฟงแตนโบล คณะทูตสยาม ๒๗ มิถุนายน ค.ศ. ๑๘๖๑** เล่มนี้เหมาะสำหรับผู้สนใจเรื่องราวทางประวัติศาสตร์ ผู้ชอบสะสมหนังสือหายาก หรือแม้แต่ผู้อ่านทั่วไปเป็นอย่างยิ่ง

